

Sak

Byggeplaner, Nordby gård, Drammen.
Mulige undersøkelser v. helleristninger

Dok. nr.	Datum	Dokumentets art	Merknader
1	4/9-78	Brev Geir Helgen - U.O.	
2		Ansøkningsp.	
3		Brev U.O. - Geir Helgen	

FYLKESKONSERVATOREN I BUSKERUD

DRAMMENS MUSEUM

3000 DRAMMEN

TLF. 83 15 12

Drammen den 4/9 MCMLXXVIII

J. 1503/28

Universitetets Oldsaksamling
v/ førstekonservator A.E. Christensen

Frederiksgade 3

Chria. I.

①

Vedlagt oversendes kopi av avisutklipp angaaende Drammen kommunes kjøp av Nordby Gaard hvor den bekjendte helle-ristning er aa finne. Jeg ble omgaaende konatktet av A.Ruud i Drammens Tidende i sakens anledning; han var meget oppsatt paa at der skulle foretaes ytterligere utgravninger paa stedet og etter samtale med kommunen, synes det ikke utenkelig at de ogsaa vil være interesseret i det samme. Undertegnede melder seg herved som graver til prosjektet og tör haabe paa Oldsaksamlingens villige behandling.

med vennlig hilsen

Geir Helgen
Fylkeskonservatoren
Buskerud

P.s.. Skrivemaskinen har et tysk skrivehode, saa bolle-aa'en mgl.

Klipp i klipparkivet

BYPLANKONTORET

Vår ref. UT/KB J. nr. 326/79 A. nr. 504.3.
327/79

Universitetets oldsakssamling
v/førstekonservator Arne E. Christensen
Fredriks gate 2

OSLO 1

NORDBYOMRÅDET.

Vi viser til telefonsamtale 28. ds. med førstekonservator Arne E. Christensen angående forestående planlegging av Nordbyområdet i Drammen.

Som nevnt i telefonsamtalen ligger det en helleristning innenfor området. Helleristningen som ligger sydøst for krysset mellom Nordbyveien og adkomstveien til Åskollen gård er avmerket på vedlagte kart. Man undrer nå på om den kjente helleristningen er en del av et større felt.

Det foreligger utbyggingsønske for området rundt helleristningen. Byplankontoret i Drammen har gjort en analyse av området og i denne sammenheng en foreløpig avgrensning av utbyggingsområdene. Disse fremgår av vedlagte kartkopi.

Da utbyggingen av området er en høyt prioritert kommunal oppgave haster det derfor å få vite om det i nærheten av den kjente helleristningen også finnes andre kulturminner som kan påvirke områdeavgrensningen og utbyggingsplanene. Vi håper på et snarlig svar fra Universitetets oldsakssamling.

DRAMMEN BYPLANKONTOR, den 29. april 1980
for byplansjefen

Ulf Tellefsen
Ulf Tellefsen

Vedlegg.

J m 839/80

AREALDISPONERING FORELØPIG UTKAST

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

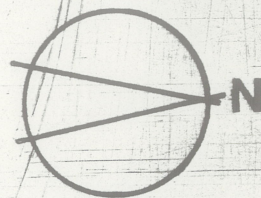
postmottak@khm.uio.no

Byplanrådet i Drammen

Framlagt i møte den 26-11-79

Sak nr. 348

BYPLANRÅDET I DRAMMEN
SAK ³⁴⁸/₇₉ BILAG 14

NORDBY

1:1000

BYPLANSJEFEN
I DRAMMEN

DATO
13.11.79
SIGN
Bjørn Veinø

REVISJONER

DATO

SIGN.

8. mai 1980.
AEC/EN-J.839/80.

Drammen byplankontor,
Engene 1,
3000 DRAMMEN.

NORDEYOMRÅDET, NORDBY -
Deres brev av 29.4.80 - ref.: UT/KB.

På helleristningslokaliteten kjenner vi fra før av 2 dyrefigurer. Det er sjanser for at feltet kan være større, slik at vi meget gjerne vil ha anledning til å undersøke nærmere hvorvidt det ligger svaberg under tynt jorddekke i nærheten av ristningen. Jeg vil anta at et par dagers feltarbeid er tilstrekkelig for klarering av området. Mag.art. Helge Sørheim vil ta seg av det nødvendige arbeid på Oldsaksamlingens vegne, og han vil også ta kontakt med fylkeskonservatoren i Buskerud.

I henhold til Kulturminneloven, §§ 9 og 10, vil utgiftene ved undersøkelsen måtte belastes Drammen kommune, men vi går ut fra at det neppe vil dreie seg om noe særlig stort beløp.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen
førstekonservator

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn Nordby	
G.nr./br.nr.	
Kommune Drammen	Fylke Buskerud
Sogn	Prestegjeld
Eier/bruker, adr.	
Gjelder: Befaring i forbindelse med areal- disponering Nordby, Drammen 13 og 19/5 1980 Omfatter helleristningsfeltet ved Åskollen (Se E.Mikkelsen: Östnorske veideristninger - Flyfoto Kartref. Viking XL, 1976 Oslo 1977)	
Innber./rapport/reg. ved: Helge Sörheim	Dato

Planen omfatter boligtomter i to områder med friarealet mellom. Helleristningsfeltet vil etter den innsendte kartskissen bli liggende ca. 10 - 15 m fra grensen på friarealet. Feltet ligger på en velvet bergflate og er omgitt av et solid jernstakittgjerde. Bebyggelsen slik planen antyder burde derfor ikke genere de kjente ristningene i vesentlig grad.

Befaringen ble foretatt for å se om det kunne finnes flere ristninger eller annet i nærheten. Flere steder omkring og vestover fra ristningen skyter fjellet opp i dagen. Jordsmonnet var her også grunt. Den östlige del av tomteområdet går ned i et dalsökk med dypere jordlag, bortsett fra en oppstikkende knaus 100 m Ö for ristningen. Jorden har vært dyrket der det var mulig over hele området.

Jeg fjernet mose og torv og lette etter ristninger på og rundt alle knausene. Fjellet som lå i dagen var imidlertid ganske forvitret i overflaten. Under torven var fjellet bedre bevart og muligheten for å finne flere ristninger burde

Gårds/bruksnavn	
G.nr./br.nr.	
Kommune Drammen	Fylke Buskerud

kunne være til stede ved en større vekkgraving. Jeg kunne imidlertid ikke påvise flere ristninger.

Det ble stukket systematisk etter steinalderslokaliteter. Det meste av jordsmonnet var dyrket, poröst og omrotet. Det kunne ikke påvises noe som kunne være spor etter boplasser eller liknende.

Imidlertid burde det være muligheter for å gjøre flere funn når tomtene graves opp. Høyden, omkring 58 m, stemmer overens med "strandlinjen" for Nöstvedt-lokaliteter i området (Mikkelsen 1877:187). Området må ha utgjort et smalt, grunt sund mellom Åskollen og åssiden i S. Muligheter for flere helleristninger under det dypere jordlaget burde også være til stede.

Fylkeskonservator Geir Helgen hadde antydnet overfor kommunen at det burde være folk til stede for å følge med når tomtene ble gravet opp. Jeg vil anbefale at dette følges opp.

Oslo,

Helge Sørheim

DRAMMENS MUSEUM
FYLKESMUSEUM FOR BUSKERUD

f m 10/2/80

Universitetets Oldsaksamling
Frederiks gate 2 og 3
O S L O 1.

Konnerudgt. 7
3000 Drammen 23.5.1980

Telefon (03) 83 89 48
Bankgiro 9201.05.06532
Postgiro 5 52 93 67

Ad helleristningene på Åskollen, Drammen.

Vedlagt tillater jeg meg å oversende kopi av brev angående ovennevnte sak, som Drammens Museum har mottatt fra Åskollen og Tangen Arbeidersamfunn.

Vennlig hilsen
DRAMMENS MUSEUM

Henning Alsvik

(Henning Alsvik)
Direktør

Vedlegg.

27/580 Telefon med Drammens Museum
Kopien sendes etter
A.D.

Åskollen og Tangen
Arbeidersamfunn
3000 Drammen

Drammen, 21. mai 1980.

DRAMMENS MUSEUM

Jnr. |

KOPi

Drammen Museum

3000 DRAMMEN.

Vi vil med dette få lov til å henlede oppmerksomheten mot helleristningene ved Åskollen Gård.

Det er for tiden gledelig mange som tar seg tid til å stoppe for å se på dette fortidsminnesmerke, men dessverre så er selve helleristningene blitt så utydelige at de nok er svært få som får fullt utbytte av turen.

På denne bakgrunnen vil vi spørre om dere kan friske opp litt på denne severdigheten.

Vi håper på en rask reaksjon, og sier på forhånd takk.

Med hilsen
Åskollen og Tangen Arbeidersamfunn

Arild Olaussen
Arild Olaussen
sekr.

Adr. Brønnbakken 19
3000 DRAMMEN

UNIVERSITETET I OSLO

OLDSAKSAMLINGEN
VIKINGSKIPSHUSET

FREDERIKS GATE 2. OSLO 1
TELEFON (02) 41 63 00

BESTYRRER:
PROF. DR. SVERRE MARSTRANDER

UNIVERSITY MUSEUM OF
NATIONAL ANTIQUITIES
VIKING SHIP MUSEUM

FREDERIKS GATE 2. OSLO 1

EKSPEDISJONSTID FRA
KL. 12.00 TIL 15.45 (15.00)

OSLO. 1. desember 1980

REF.: J.nr. 1012/80 AEC/KØ

Åskollen og Tangen
Arbeidersamfunn
v/Arild Olausen
Brønnebakken 19
3000 DRAMMEN

Helleristningen ved Åskollen.

Universitetets Oldsaksamling beklager at Deres brev av 21/5-80, som vi har fått oversendt fra Drammens Museum, ikke er blitt besvart tidligere. Drammen kommune arbeider nå med en regulering ved Åskollen, slik at det bl.a. skal bli egen parkeringsplass ved ristningen. Våren 1981 vil vi se på både oppmåling og skilting av Åskollen og Skogerveienristningene.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen
førstekonservator

FYLKESKONSERVATOREN I BUSKERUD

DRAMMENS MUSEUM

3000 DRAMMEN

TLF. 831512

J m 2789/80

Førstekonservator Arne Emil Christensen
Universitetets Oldsaksamling
Chria.

NORDBYOMRÅDET- HELLERISTNING

Vedlagt oversendes siste utspill fra byplankontoret her i Drammen. Vi hadde befarings på stedet og kikket nærmere på veitraseer og avkjøringsmuligheter. Jeg mener vi er kommet frem til et akseptabelt forslag. Her er jo til og med laget et spesielt parkeringsområde for besøkende til helleristningen, noe som har vært et savn hittil. Inngrepene i terrenget vil bli forholdsvis ringe med denne løsningen og man er innstillet på å beholde mest mulig av terrengets egenart rundt selve helleristningen.

Jeg har også gjort oppmerksom på den faren der vil være for at en under arbeidets gang vil kunne komme på flere helleristninger så her skal utvises forsiktighet under arbeidet og jeg vil bli kontaktet når en tar til å skrelle jorden av snaufjellet. Eventuelt kan det spyles rent. Ut fra vurderingen på stedet og helhetsløsningen, mener jeg at forslaget er akseptabelt.

Drammen den 22. oktober 1980

Med fylkeskonservatorial hilsen

Fylkeskonservatoren
i Buskerud

Geir Helgen
Geir Helgen

BYPLANKONTORET

Vår ref. UT/KJ J. nr. 326/79 A. nr. 504.3

Fylkeskonservator Geir Helgen
Konnerudgata 7

3000 DRAMMEN

NORDBYOMRÅDET - HELLERISTNING.

Drammen kommune v/byplankontoret vil med dette ta opp spørsmålet omkring helleristningen på Åskollen. Kommunen planlegger utbygging i Nordbyområdet og har som forutsatt i kulturminneloven tatt kontakt med myndighetene v/Universitetets Oldsaksamling for å få fastsatt sikringssonen rundt helleristningen. Det vises i denne forbindelse til undersøkelser foretatt av Universitetets Oldsaksamling 13. og 19.05.80 og befaringsrapport 26.08.80 med førstekonservator Arne Emil Christensen, Universitetets Oldsaksamling og fylkeskonservator Geir Helgen samt fornyet befaringsrapport 10.09.80 med fylkeskonservatoren. Ved befaringsrapporten 10.09.80 ble man enige om det forslag til løsning som framgår av vedlagte materiale.

Kommunen arbeider med flere utbyggingsprosjekter i Nordbyområdet. Utbyggingsområdene framgår av vedlagte oversiktsplan, bilag 1.

De utbyggingsprosjekt som kommer i nærheten av helleristningen er nytt alderssenter med aldersboliger og adkomstvei til nye boligområder nord og øst for helleristningen (henholdsvis felt E og A). Disse prosjektene er vist nærmere på situasjonsplan, bilag 2.

Som det framgår av situasjonsplanen er det planlagt en adkomstvei mellom helleristningen og det nye alderssentret. Veien er planlagt i 6 meters bredde og vil på det nærmeste komme 10 m fra den nåværende inngjerdingen rundt helleristningen. Veien vil i hovedsak bli liggende i nivå med eksisterende terreng, men på noen steder kan det bli aktuelt med mindre fyllinger (0,5-1 m). Dette framgår av situasjonsplan, bilag 2 og vertikalprofilen, bilag 3. Der hvor veien går nærmest helleristningen vil overkant av veien ikke ligge over nivået rundt helleristningen (+58,0). De minimale fyllinger det her kan bli snakk om vil få en parkmessig behandling etter samråd med myndighetene. I selve veibanen kan det eventuelt bli aktuelt å legge en ledningsgrøft, noe som i så fall vil bety sprengning i noen av de i dag synlige bergpartier syd for helleristningen. Dette

vil imidlertid ikke føre til noe synlige terrenginngrep etter at veien er ferdig. For å få klarlagt om det kunne finnes spor av andre fornminner på disse bergpartiene eller der vei og alderssenter er planlagt ba kommunen Oldsaksamlingen om en undersøkelse av området. Denne er foretatt uten at det er kommet fram nye funn. Til tross for dette har vi forstått at Oldsaksamlingen er opptatt av å unngå inngrep i de nevnte bergpartiene. Kommunen kan eventuelt delta med maskinelt utstyr i en større undersøkelse for med sikkerhet å få klarlagt om det aktuelle området inneholder andre fornminner. Hvis dette ikke kan påvises mener kommunen at den foreslåtte veien vil gi en tilstrekkelig sikringszone rundt helleristningen. Dette var også konklusjonen fra den siste befaringen med representanter for myndighetene.

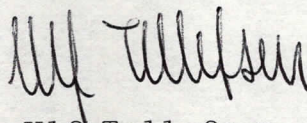
Den korteste avstanden fra den nåværende begrensningen rundt helleristningen og til det planlagte alderssentret vil bli 29 m. Den del av alderssentret som vender mot helleristningen er planlagt i 2 etasjer med underetasje. Øst for alderssentret er det planlagt et område med trygdeboliger, men dette prosjektet har ikke kommet så langt at tegninger e.l. kan presenteres.

Rett øst for helleristningen er det foreslått en parkeringsplass, jfr. bilag 2. Parkering for besøkende til helleristningen er i dag et problem og kommunen ønsker på denne måten å legge forholdene til rette for besøkende.

Nord for helleristningen ligger i dag en bjerkeallé som fører til Åskollen gård. Det har vært en forutsetning for planleggingsarbeidet at denne alléen skal beholdes. Området mellom Nordbyveien, bjerkealléen, den planlagte parkeringsplassen og adkomstveien vil dermed kunne fremstå som et parklandskap. Kommunen er grunneier av dette området og vil sørge for den nødvendige parkmessige behandling.

Som avtalt oversendes dette brevet til fylkeskonservatoren i Buskerud som behandler saken videre i henhold til kulturminneloven.

DRAMMEN BYPLANKONTOR, den 22. september 1980
for byplansjefen

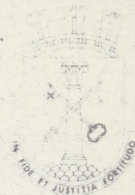

Ulf Tellefsen

Bilag: Oversiktskart, utbyggingsområder
Situasjonsplan
Vertikalprofil

BILAG 1

DRAMMEN KOMMUNE

UTBYGGINGSOMRÅDER FORELØPIG AVGRENSNINGER

--- FORELØPIG AVGRENSNING AV PLANOMRÅDET

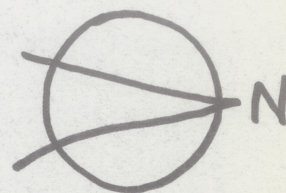
_____ FORELØPIG AVGRENSNING AV MULIGE
UTBYGGINGSOMRÅDER

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

KOPI AV BILAG 13. SAK 348/79

NORDBY

1:1000

BYPLANSJEFEN
I DRAMMEN

DATO

13.11.79

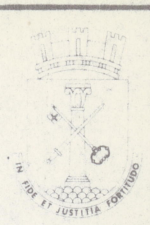
SIGN.

BU.

REVISJONER

DATO

SIGN.

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.
 For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:
postmottak@khm.uio.no

FORSLAG TIL
 ADKOMSTVEI FORBI ALDERSSENTER OG
 HELLERISTNING TIL FELT A, C, E
 (JFR. OVERSIKTSPLAN OG VERTIKALPROFIL)

NORDBY

1:1000.

**BYPLANSJEFEN
 I DRAMMEN**

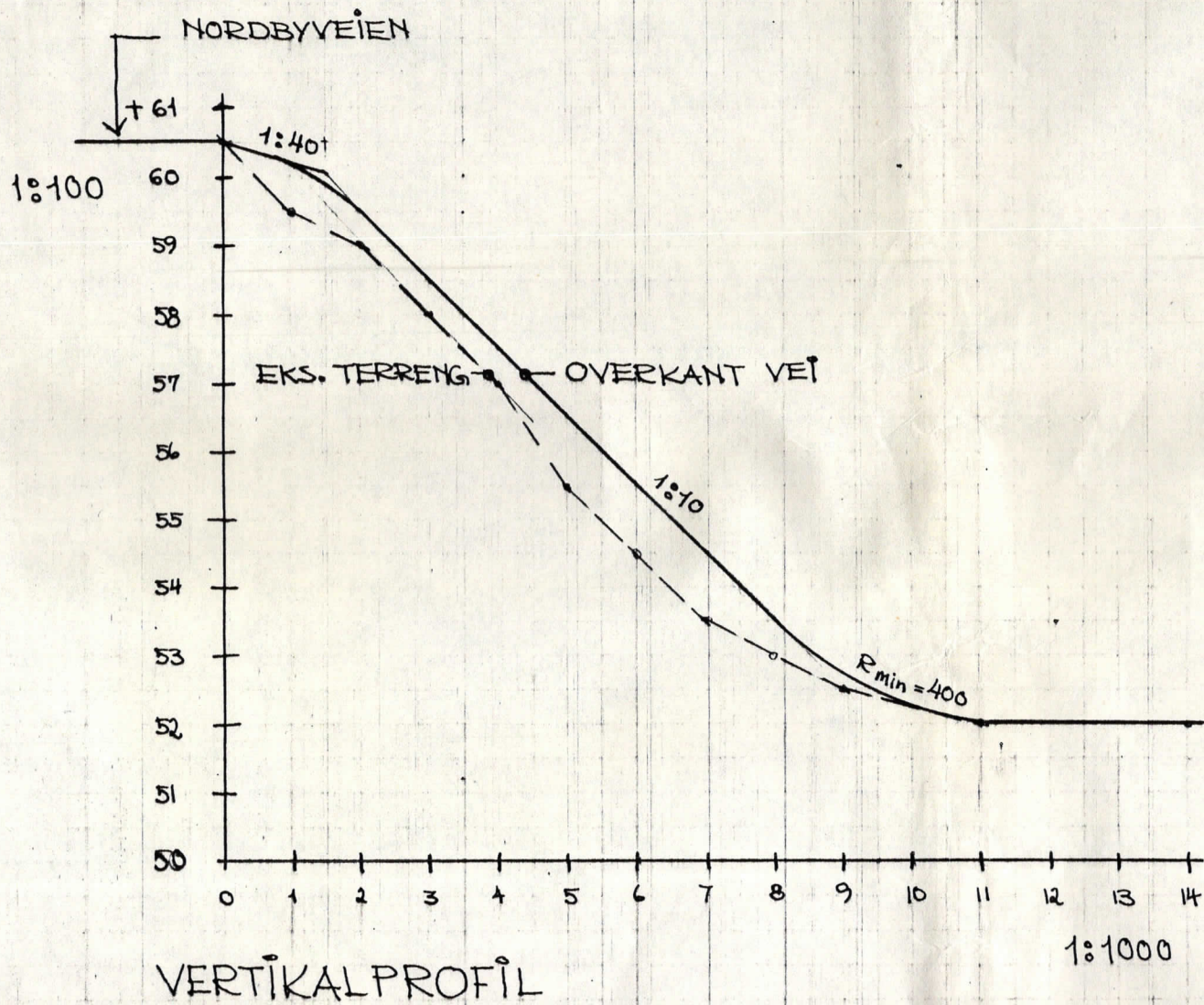
DATO
 16.09.80

SIGN.
 U.T.

REVISJONER

DATO

SIGN.

BILAG 3

NORBYOMRÅDET

FORSLAG TIL ADKOMSTVEI
FORBI ALDERSSENTER OG
HELLERISTNING TIL FELT A, C, E
(JFR. SITUASJONSPLAN AV 16.09.80)

BYPLANSJEFEN I DRAMMEN
16.09.80
UT

12. november 1980
J.nr. 2789/80 AEC/KØ

Drammen kommune
Byplankontoret
Engene 1
3000 DRAMMEN

Nordbyområdet - helleristning.

Fra Fylkeskonservatoren i Buskerud har Universitetets Oldsaksamling fått oversendt Byplankontorets brev av 22/9 med bilag. Oldsaksamlingen slutter seg til Fylkeskonservatorens konklusjon, og finner planen akseptabel. Det ville være ønskelig med bedre avstand til veien V for ristningsfeltet og vi vil be om at mulighetene for en flytting av veien vurderes i det videre planarbeidet. Løsningen med parkeringsplass hilses med glede.

Arne Emil Christensen
førstekonservator

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn Nordby	
G.nr./br.nr. gnr. 26	
Kommune Drammen by. (tidligere) Skoger	Fylke Buskerud
Sogn	Prestegjeld
Eier/bruker, adr.	
Gjelder: Innberetning om befarings	
Flyfoto	Kartref.
Innber./rapport/reg. ved: Arne Emil Christensen	Dato 28.10.82

Over telefon meldte fylkeskonservatoren i Buskerud at Drammens Elektrisitetsverk hadde satt opp en høyspentmast og en transformator-kiosk like ved helleristningen på Åskollen.

Undertegnede så på stedet fredag 22.10. og konstaterte at masten var satt bare et par meter fra gjerdet rundt ristningen, vel inne i vernesonen.

Etter telfon med Drammens E-verk, var jeg på fornyet befarings 27.10.82 med Elin Dahlin som deltager fra Universitetets Oldsaksamling og overingeniør Kristiansen fra Drammens E-verk.

E-verket er fullstendig klar over at det er skjedd et glipp, og at den er et ganske alvorlig brudd på kulturminneloven. Imidlertid er selve ristningsflaten ikke skadd, transformator-kiosken står løst på sviller, og de to mastefundamentene består av bolter i fjell som forholdsvis lett kan plomberes med betong. Anlegget er gjort i forbindelse med bygging av

Gårds/bruksnavn	
Nordby	
G.nr./br.nr.	
Gnr. 26	
Kommune	Fylke
Drammen by. (tidligere) Skoger	Buskerud

aldershjem på nabotomten, fordi anlegget her trenger nokså stor strømtilførsel i byggeperioden. Masten vil i alle tilfeller bli tatt ned når byggingen er omme, og på litt lengre sikt vil hele luftspennet forsvinne, da det blir aktuelt å legge all strøm i jordkabler.

Kristiansen anmodet om at mastene og transformator kiosken kunne bli stående i ett år til byggearbeidene var ferdige, men han var klar over at hvis Universitetets Oldsaksamling forlangte flytting, så måtte det gjøres tidligere. Jeg fremholdt at det var uheldig å ha masten stående så nær innpå helleristningen, som jo er en viktig turistattraksjon, og at jeg helst så at masten ble flyttet før neste sommersesong. Imidlertid gjorde jeg oppmerksom på at avgjørende myndighet ligger hos Oldsaksamlingens fornminneutvalg, og at saken ville bli tatt opp der.

I helleristningens lange historie vil jo dette i alle tilfelle bli en relativt kort periode, enten masten fjernes etter et halvt eller et helt år.

Oslo, den 28. oktober, 1982.

Arne Emil Christensen

Nordby qnr 26 Skoger (Nå Drammen by)

L. 2949

Master og træto-
kiosk ved
helleråstningen
på Åskollen.

Foto 22/10-82

Velkrustensen